

Landbruksdirektoratet
postmottak@landbruksdirektoratet.no

Røros 10. mai 2024

Rørosmeieriet as
v/ Meieribestyrer Trond V. Lund
trond@rorosmeieriet.no

VEDR. FORSLAG TIL ENDRING AV FORSKRIFT OM SATSER I PRISUTJEVNINGSORDNINGEN FOR MELK OG SATSER FOR PRODUKSJONSFLØTE- OG TILVIRKNINGSVERDI PÅ SMØR

Det vises til brev fra Landbruksdirektoratet av 22. mars 2024 deres ref. 24/24255 - 3

- Rørosmeieriet ønsker at PU skal sikre landbruk i hele landet, og bidra til at målet om 50% selvforsyning i Norge nås. PU bør også stimulere til økt konkurranse, og til etablering av nye meieriaktører.
- Vedrørende konkurransefremmende tiltak (KFT), så er *distribusjonstilskuddet* på 50 øre foreslått avvirket, mens *differensierte avgifter og tilskudd* (generell korreksjon) er foreslått 'styrket' fra 27 øre til 30 øre.

Avvikling av distribusjonstilskuddet er i strid med faglige råd fra Konkurransetilsynet, Forbrukerrådet og denne høringens forvalter: Landbruksdirektoratet.

Hva gjelder generell korreksjon så medfører taket på 90 mill. kroner at en ikke er i posisjon til å oppnå forsterkningen på 3 øre, det ligger an til 1 øre med dagens volum.

Med dette som bakteppe foreslår Rørosmeieriet at det på generelt grunnlag tas utgangspunkt i faglige råd i forvaltningen av KFT, noe som vil innebære at distribusjonstilskuddet/effekten av tiltaket må opprettholdes. I forvaltningen av generell korreksjon mener vi taket må heves eller fjernes slik at en som et minimum svarer opp foreslått økning fra 27 øre til 30 øre, og gir rom for nye aktører.

- Verdikjeden til norsk melk har allerede fått erfare konsekvensene av negative endringer i KFT. Rørosmeieriet tapte konkurransekraft og volum i perioden med midlertidig bortfall av distribusjonstilskuddet, og vår erfaring viser derfor at verdikjeden til norsk melk trenger dagens KFT for å opprettholde en allerede skjør konkurranse blant meieriaktørene. KFT fungerer også som et bidrag til å senke etableringshinderet for nye meieriaktører. Vi mener det må på plass en helhetlig gjennomgang av PU før eventuell endring av KFT, og i den grad en slik gjennomgang opprettholder negative endringer i konkurransekraften til enkeltaktører, så må iverksettelsen skje gradvis (jf. nedtrapping av eksportstøtte på ost).

- 5-øringen til uavhengige meierier med egne leverandører er også foreslått avvirket. Rørosmeieriet har tidligere uttalt et ønske om egne leverandører, men p.t. har vår vurdering vært at selv tilskuddet på 5 øre er for lavt til å ta nødvendig risiko. Følgelig mener vi avvikling av 5-øringen fjerner det som tross alt er et incentiv til å etablere konkurranse i innsamlingsleddet.
- Rørosmeieriets foredling av melk fra Røros-traktene fører til at faktisk innfrakt er rimeligere enn fastsatt i kommune-satsene, men dette overskuddet tilfaller p.t. det samlede regnskapet for innfrakt av all melk. All tid behovsmeieriene utenfor noteringspunktene faktureres en særskilt overføringsfrakt, på leveranser av melk som ikke dekkes av innfraktordningen, så er det høyst rimelig å forvente at et overskudd, ved leveranser til behovsmeieri nærmere bonden enn noteringspunktet, skal gå i favør av behovsmeieriet.
- Rørosmeieriet stiller spørsmål ved om foreslått endring/omfordeling av satser er formålstjenlig for å oppnå økt selvforsyning og verdiskapning på norsk melk.
  - Vi mener en heller bør sette opp avgiften i biproduktgruppe 1 fremfor å øke prisen på smør til dagligvare via redusert tilskudd i biproduktgruppe 2.
  - Biproduktgruppe 1 kan også finansiere et økt tilskudd på smør til industri, fremfor reduksjon. Dette vil styrke en avsetningskanal på smør i konkurranse med importert fett.
  - Vi mener en videreføring og styrking av dagens KFT vil være mer formålstjenlig, for å oppnå økt selvforsyning og verdiskapning på norsk melk, enn økt tilskudd på ost i prisgruppe 3. Deretter ville vi prioritert en ytterligere nedsatt avgift i prisgruppe 2 fremfor ost.

Med hilsen
Trond V. Lund – Meieribestyrer
Rørosmeieriet as